

## **Posudek vedoucí na bakalářskou práci Viery Gregůrkové**

### **Vývoj křesťanství v KLR: oficiální a neoficiální prameny**

Otázka po stavu víry v KLR není v severokorejských studiích prvořadá, nadto všechny pokusy o její zodpovězení bývají kusé, ne vždy čistě akademické, mnohdy postavené na sporných či méně hodnotných (nevěrohodných) zdrojích, čímž vzniká zkreslený, někdy i převrácený obraz. Podle typu zdrojů a jejich kombinace se stává, že někteří odborníci přisuzují KLR konsistentně opresivní vztah ke křesťanství (podle oficiálních pramenů by křesťanství mělo být na Severu stále přítomno a využíváno pro styk se Západem), věřící vidí křesťanství v pozitivním pohybu, svědectví uprchlíků a neziskových organizací činí z křesťanů pronásledované první kategorie. V přístupu k informacím se pak obecně směšují všechny tři typy zdrojů (oficiální, odborné a svědectví) a vytvářejí snadno a často zjednodušený a autoritativní obraz, odvozený od taktéž silně emocionálně interpretovaného či striktně pragmatického mediálního obrazu KLR.

Z toho důvodu jsem diplomantce doporučila z mého hlediska jedinou možnou cestu: tj. popis zdrojů v obdobích vlády tří severokorejských vůdců, napojený na úvod do dějin korejského křesťanství a ne vždy zcela explicitní historické zvraty. Tento přístup nedává možnost směšovat zdroje, odvozovat překotné závěry z korejských ústav nebo svědectví uprchlíků. Mimo jiné tak bylo možné identifikovat klíčové body náboženské politiky směrem dovnitř a směrem navenek. Z popisu zdrojů mi osobně připadají nejcennější komparace ústav, menších kampaní, založení institucí kolaborujících s vládou i do zahraničí směřující potěmkiniády typu založení kostela, chrámu a jejich jednorázové propagace. Ty totiž vytvářejí zdání náboženské tolerance a vedou k nejrůznějším překotným sponzorským akcím ze zahraničí. Za nejméně zdařilou považuji vzhledem k materiálům část pocházející ze svědectví, kde diplomantka nesehnala větší množství zdrojů a musela si vystačit prakticky s jedním, který pokud cituje, vyvstává velké množství otazníků nad jejich spolehlivostí. To však není možné vyčítat jí, protože pouze interpretuje. Nejméně průkazná jsou svědectví z ještě zdaleka ne ukončené vlády Kim Čongüna.

Pokud shrneme, práce je dobře strukturovaná a tuto strukturu diplomantka dodržuje i co se týče poměrnosti materiálu (úvodní shrnutí není nadměrně dlouhé a popis církve a japonské okupace je vhodné pro porozumění následujících let), členění velké ústřední kapitoly po korejské válce zachovává trojí popis i vyhodnocení zdrojů ve třech obdobích tří vůdců. Závěry jsou přiměřené a nikoliv spekulativní, což je vzhledem ke stavu rozpracovanosti tématu osvěžující. Vlastní komentáře jsou úsporné, a pokud už jsou, snaží se být věcné, resp. postrádají emoce. Velmi slušně naplněné jsou podkapitoly poválečné včetně korejské války, které obsahují mnoho ne právě často uváděných faktů kolem vnímání osvobození i stavu před korejskou válkou a po ní. V jejich světle je zacházení s věřícími ze strany jasně ideologicky orientovaného státu poměrně logickým krokem, překvapivé je přetrvání víry v rodinách, zejména ve městech. Zajímavé jsou i pokusy (nejen korejské) kontroly věřících prostřednictvím státem zřízených organizací, jejich infiltrace tajnými službami, resp. důsledků těchto polovičatých řešení a jejich opakování u dalších generací. Zajímavostí a vhodně zapracovaných skutečností je v práci Viery Gregůrkové mnoho a není cílem posudku je vypisovat. Práce shromažďuje poměrně velké množství literatury a zdrojů, v podstatě na hraně jejich vyčerpání (tím nemyslím první část, pro kterou by se našlo nekonečné množství publikací). Je velmi

slušně stylizovaná a drží úroveň po celou dobu. Klade si jasné otázky a zodpovídá je. Konečně bych jako vedoucí ráda vyzdvihla skvělou komunikaci s diplomantkou, její zájem a zápal, bez kterého by práce nebyla ani z poloviny tak bohatá na informace. Osobně je mi líto, že nebude ve studiu pokračovat, protože nashromážděné znalosti a zkušenosti si vysloveně o pokračování říkají.

Během svého univerzitního působení jsem se na oboru setkala s několika pracemi o korejském náboženství, většina z nich nebyla zdařilá a ukázala mi také obrovský problém se zdroji, který pramení z angažovaného pohledu ahistorických interpretací církve na jedné straně a skeptického, náboženství upozadujícího přístupu obecných historiků. Problémy mají také studenti, kteří mají k náboženství osobní vztah, ti mají tendence kopírovat argumenty katolické církve. Viera Gregůrková se k látce postavila bez předsudků a omezení a podle mého názoru vznikl pro další koreanistické generace u nás podnětný a použitelný text.

Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že práci Viery Gregůrkové považuji v rámci oboru za nadstandardní a doporučuji ji k obhajobě.

**Navrhované hodnocení:** výborně

V Praze, 15. 8. 2024

Doc. Miriam Löwensteinová, PhD.

**Navrhovaná témata pro rozpravu u obhajoby:** Co převzal severokorejský režim od Japonců ve vztahu vůči církvím i věřícím? Funguje na Severu ateistická výchova, nebo nebyla nikdy zavedena? Zaznamenala jste ve výpovědích uprchlíků tendence ke kultům některých postav křesťanství? (myslím tím například mariánský kult, silný v první fázi křesťanské historie, ale ne tak silný jako v jiných kulturách).